

Rapportage
Evaluatie PMD-pilot

19 februari 2024



Right Marktonderzoek en Advies B.V.

Telefoon : 038-4212185
Projectleider : [redacted]
Projectnummer : 5866-01
Opdrachtgever : Meerinzicht
Contactpersoon : [redacted] &
[redacted]
Status : definitief

Namens Right Marktonderzoek presenteren wij hierbij het rapport van de evaluatie van de PMD-pilot in Harderwijk dat wij voor u met enthousiasme hebben uitgevoerd.

Wij bedanken [redacted] en [redacted] hartelijk voor de prettige samenwerking gedurende dit traject.

Hartelijke groeten,

[redacted] en [redacted]



[redacted]@rightmarktonderzoek.nl
projectleider Right Marktonderzoek



[redacted] | [redacted]@rightmarktonderzoek.nl
marktonderzoeker Right Marktonderzoek

Inhoudsopgave

1. Onderzoeksopzet 3
2. Resultaten 7
2.1 Bekendheid PMD 8
2.2 Bekendheid PMD-pilot 10
2.3 Gebruik PMD-containers 12
2.4 Reden PMD-afval inleveren 14
2.5 Reden PMD-afval niet inleveren 16
2.6 PMD scheiden voorafgaand pilot 18
2.7 Van plan PMD te (blijven) scheiden 20
2.8 Voorkeur inzameling 22
2.9 Reden PMD scheiden na pilot 24
2.10 Reden PMD niet scheiden na pilot 26
2.11 Voorkeur PMD inzameling 28
2.12 Afsluitende opmerkingen 30
3. Achtergrondkenmerken 31

Right Marktonderzoek en Advies B.V.
Emmawijk 55
8011CN Zwolle
T: 038-4212185
www.rightmarktonderzoek.nl

Copyright Right Marktonderzoek 2024

al 30 jaar Right Marktonderzoek

Lid van: DATA & INSIGHTS NETWORK

1.

Onderzoeksopzet

Onderzoeksopzet

Aanleiding

Gemeente Harderwijk heeft gedurende een periode van 6 maanden een proef uitgevoerd voor het gescheiden inzamelen van PMD-afval. Op een aantal centrale locaties in de gemeente stond tijdelijk een openbare PMD-container, waar inwoners gedurende de pilot hun PMD-afval gratis konden inleveren. Het doel van de pilot was om te onderzoeken hoe inwoners van de gemeente Harderwijk omgaan met het scheiden van (PMD-)afval en dus of het scheiden een geschikte en gewenste methode is voor deze gemeente. Een van de onderdelen van de evaluatie van de pilot is het uitvragen van de meningen van de inwoners. Omdat de gemeente Harderwijk een volledig beeld wil krijgen van de mening van inwoners, heeft Meerinzicht zowel online als face-to-face onderzoek ingezet. Het face-to-face onderzoek, op verschillende locaties in de gemeente Harderwijk, is uitgevoerd door Right Marktonderzoek.

Doelstelling

Het doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in de mening en ervaring van inwoners over het gescheiden inleveren van PMD gedurende de PMD-pilot.

Doelgroep

De doelgroep van het onderzoek wordt gevormd door de inwoners van de gemeente Harderwijk.



Onderzoeksopzet

Methode en respons

Het onderzoek is uitgevoerd middels twee onderzoeksmethoden:

Online onderzoek

Meerinzicht heeft het online onderzoek zelf uitgevoerd. Nadat de vragenlijst definitief was vastgesteld, heeft Meerinzicht deze geprogrammeerd en online beschikbaar gesteld op afvalharderwijk.nl. Dit heeft in totaal een respons van n=4.253 opgeleverd.

Face-to-face onderzoek

Het face-to-face onderzoek is uitgevoerd door een team van ervaren enquêteurs. De vragenlijst is op twee momenten in de pilot afgenomen (16 t/m 23 augustus en 6 t/m 13 december 2023). Er is op 8 locaties in de gemeente gemeten. Op beide momenten is op 10 dagdelen á 4 uur geënquêteerd (8 dagdelen doordeweeks en 2 dagdelen in het weekend), wat neerkomt op totaal 80 uur veldwerk. Dit heeft in totaal n=892 afgenomen vragenlijsten opgeleverd. Op de volgende pagina is de verdeling naar locatie weergegeven.

RIGHT MARKTONDERZOEK

Waar láát ik het?

PMD-pilot



Onderzoeksopzet

locatie	n	%
Hierden (nabij Spar)	74	9%
Albert Heijn, Krommekamp 115	93	11%
Winkelcentrum Stadsdennen / PC Hooftplein (Boni)	127	15%
Jumbo Tweelingstad, Nassaulaan 10	72	8%
Jumbo Drielanden, Triasplein 83	87	10%
Jumbo Stadsweiden, Achtste Wei 3	145	17%
Lidl, Knardijk West 8	111	13%
Albert Heijn, Selhorstweg 2	160	18%
totaal	**869***	**100%**

**van 23 respondenten is de locatie niet geregistreerd.*



Rapportage

In deze rapportage zijn de resultaten op totaalniveau en daarnaast per methode (online onderzoek en face-to-face onderzoek) weergegeven. Relevante verschillen naar leeftijd en postcode zijn tekstueel benoemd.

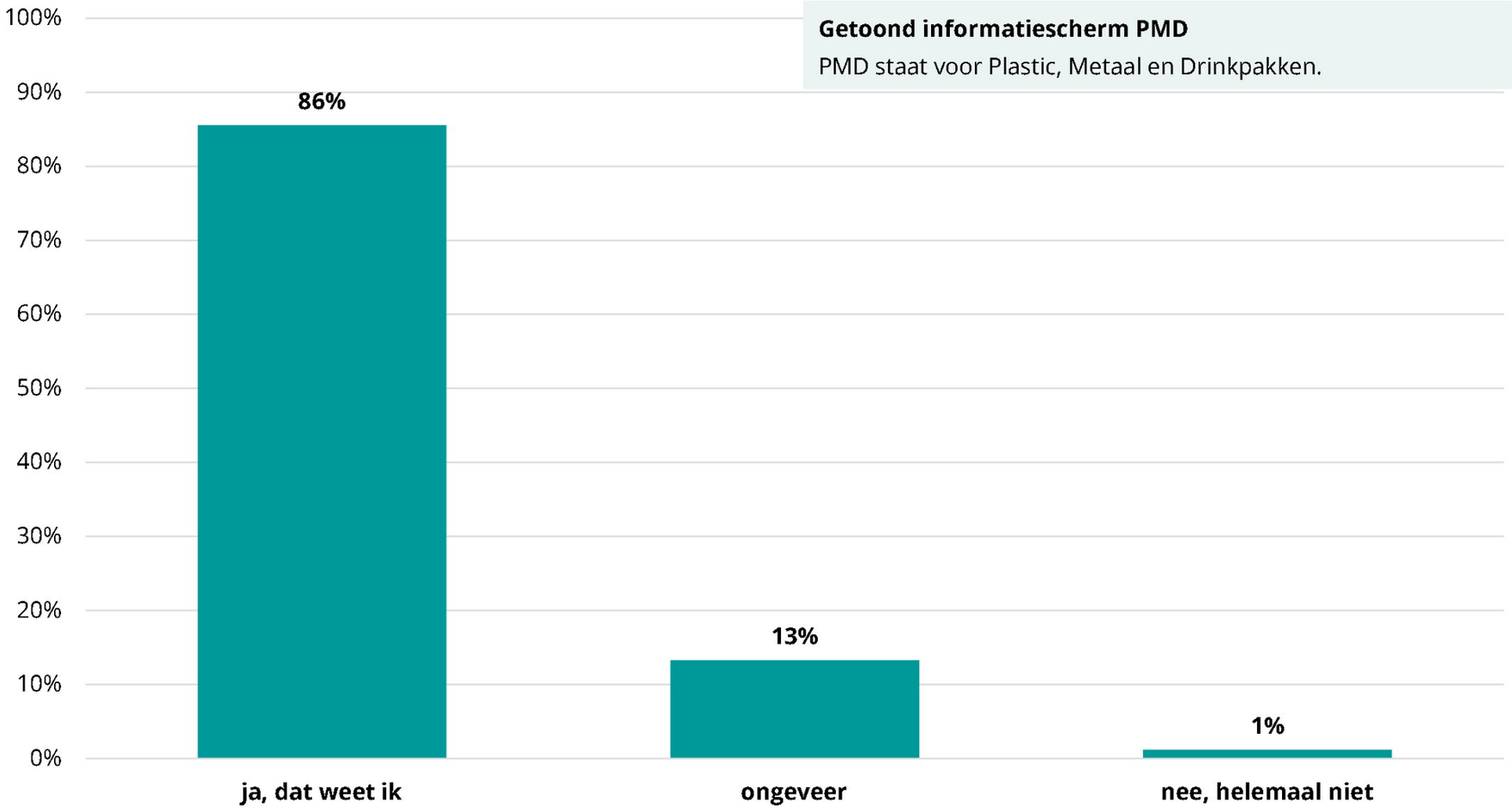
2.

Resultaten

2.1 Bekendheid PMD | totaal

Bent u op de hoogte van wat wel/niet in de PMD-container mag?

basis: alle respondenten | n = 5.145



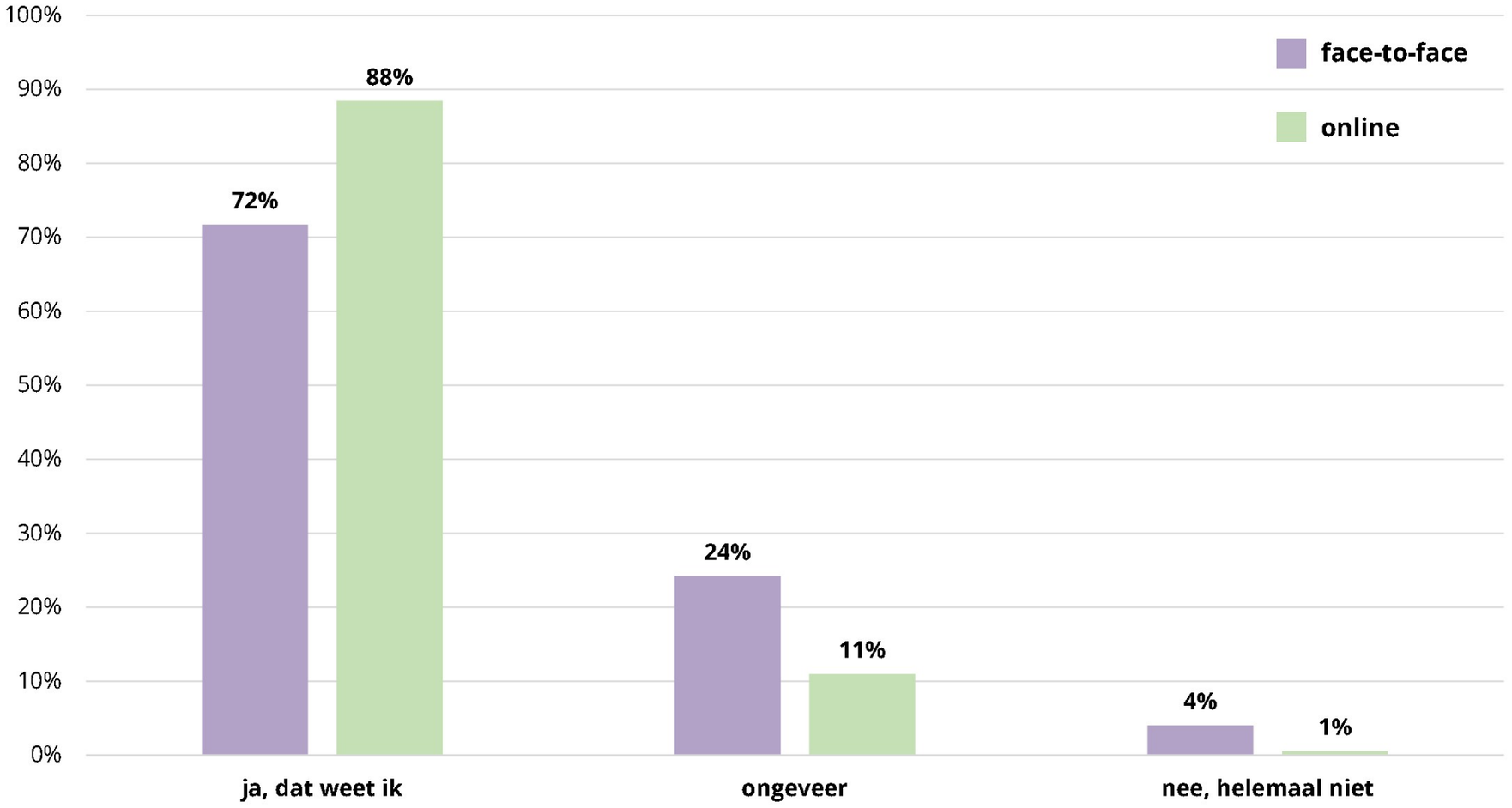
Getoond informatiescherm PMD

PMD staat voor Plastic, Metaal en Drinkpakken.

- Van alle respondenten is 86% goed op de hoogte van de inhoudsregels voor PMD-containers, 13% is ongeveer op de hoogte, en 1% is niet op de hoogte.
- Bij de 65-plussers is 87% goed op de hoogte, terwijl dit bij de 18-34-jarigen iets lager ligt met 82%. De groep 18-34 heeft een hoger percentage dat ongeveer op de hoogte is (17%).
- Respondenten in postcodegebied 3845 (Drielanden en Tweelingstad) zijn het meest op de hoogte van wat er in de PMD-container mag (89%). Dit percentage is het laagst (76%) bij respondenten woonachtig in postcodegebied 3847 (Buitengebied Harderwijk).

2.1 Bekendheid PMD | vergelijking methode dataverzameling

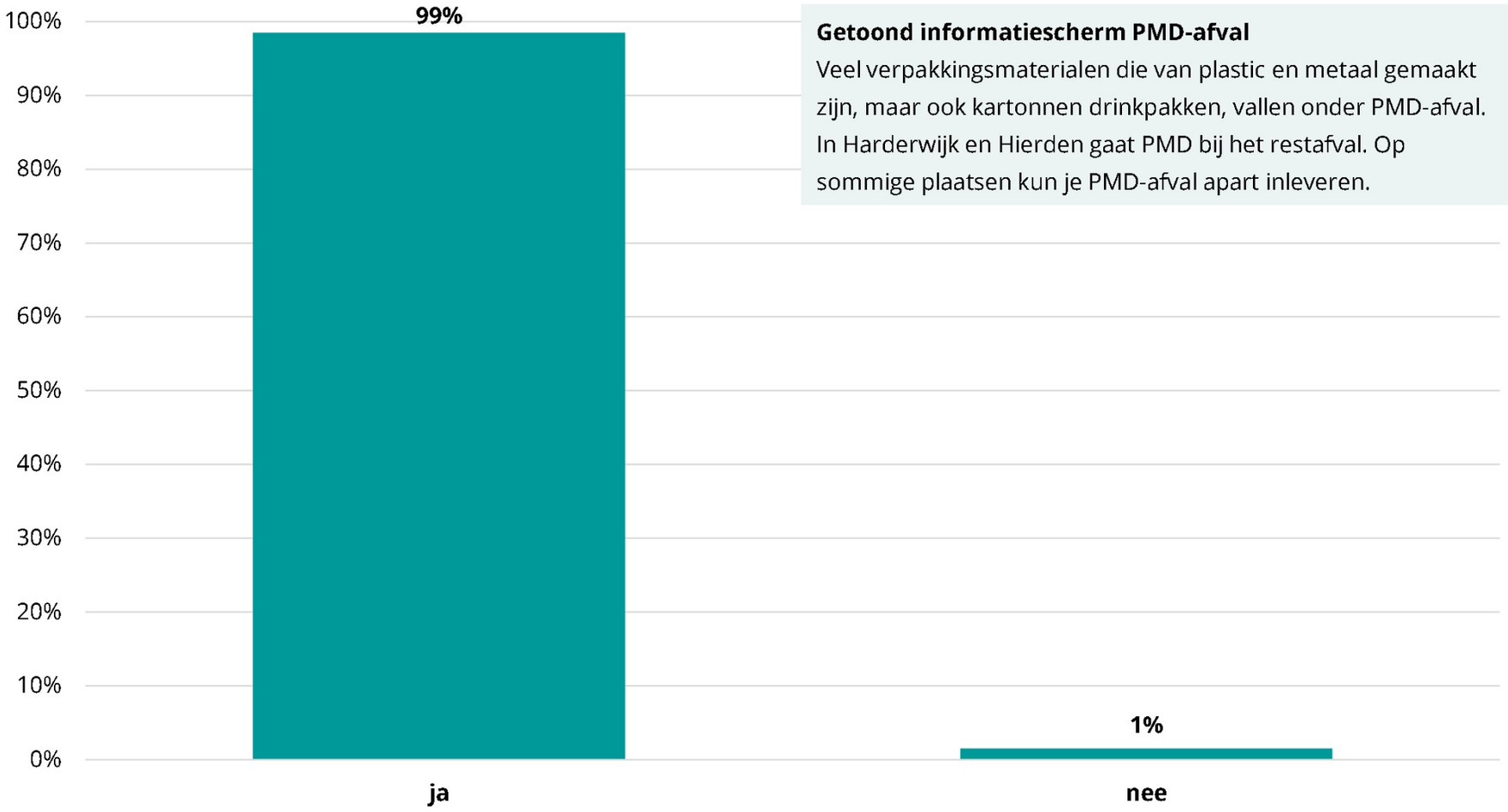
PMD staat voor Plastic, Metaal en Drinkpakken.
Bent u op de hoogte van wat wel/niet in de PMD-container mag?
basis: alle respondenten | face-to-face: n = 892 | online: n = 4.253



- Het percentage respondenten dat weet wat er in de PMD-container mag, is significant hoger bij respondenten die de vragenlijst online hebben ingevuld.

2.2 Bekendheid PMD-pilot | totaal

Bent u bekend met de PMD-pilot die op dit moment loopt in de gemeente Harderwijk?
basis: alle respondenten | n = 5.145



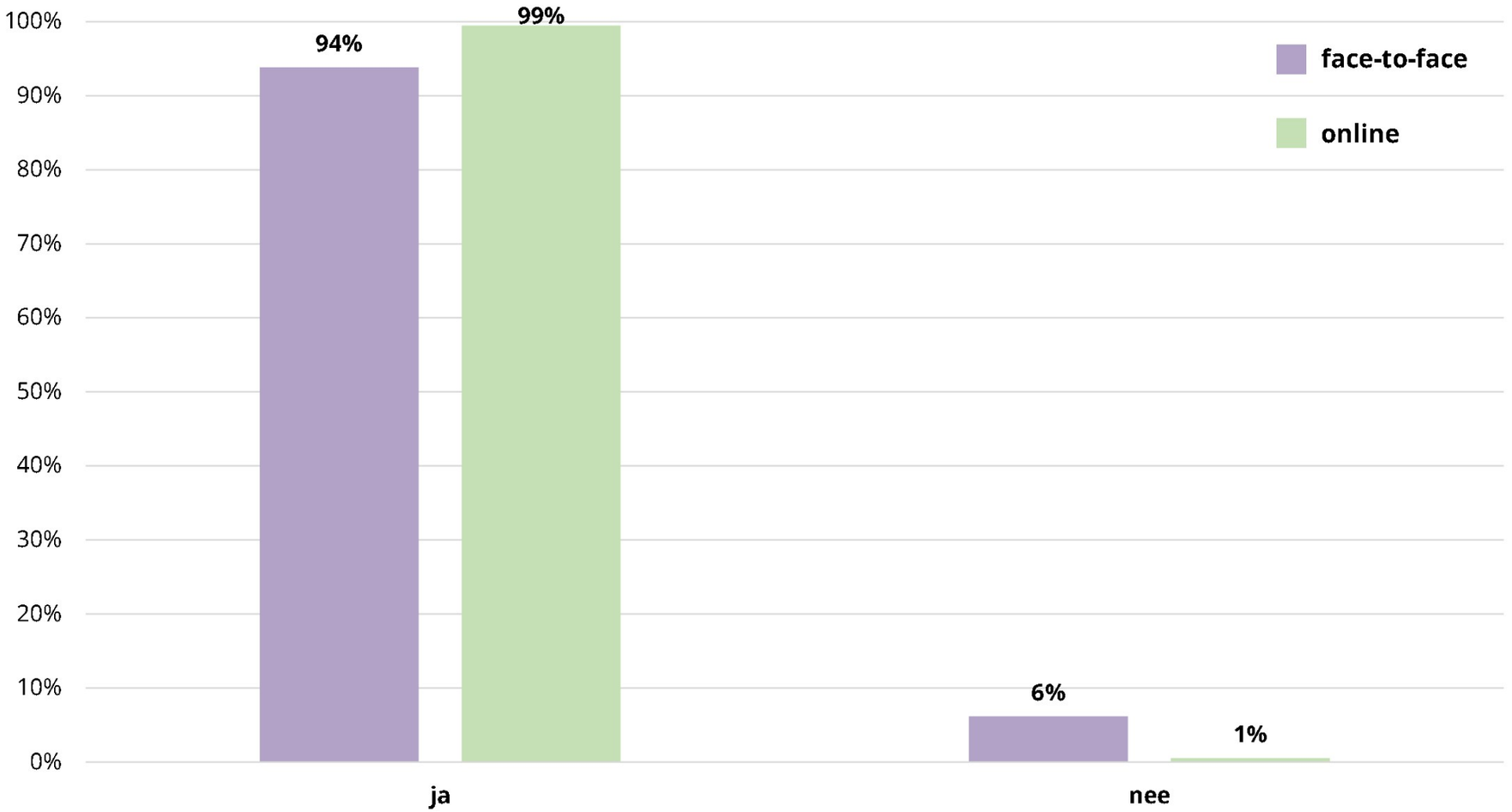
Getoond informatiescherm PMD-afval
Veel verpakkingsmaterialen die van plastic en metaal gemaakt zijn, maar ook kartonnen drinkpakken, vallen onder PMD-afval. In Harderwijk en Hierden gaat PMD bij het restafval. Op sommige plaatsen kun je PMD-afval apart inleveren.

- Bijna alle respondenten zijn op de hoogte van de PMD-pilot die liep in de gemeente Harderwijk.

2.2 Bekendheid PMD-pilot | vergelijking methode dataverzameling

Bent u bekend met de PMD-pilot die op dit moment loopt in de gemeente Harderwijk?

basis: alle respondenten | face-to-face: n = 892 | online: n = 4.253

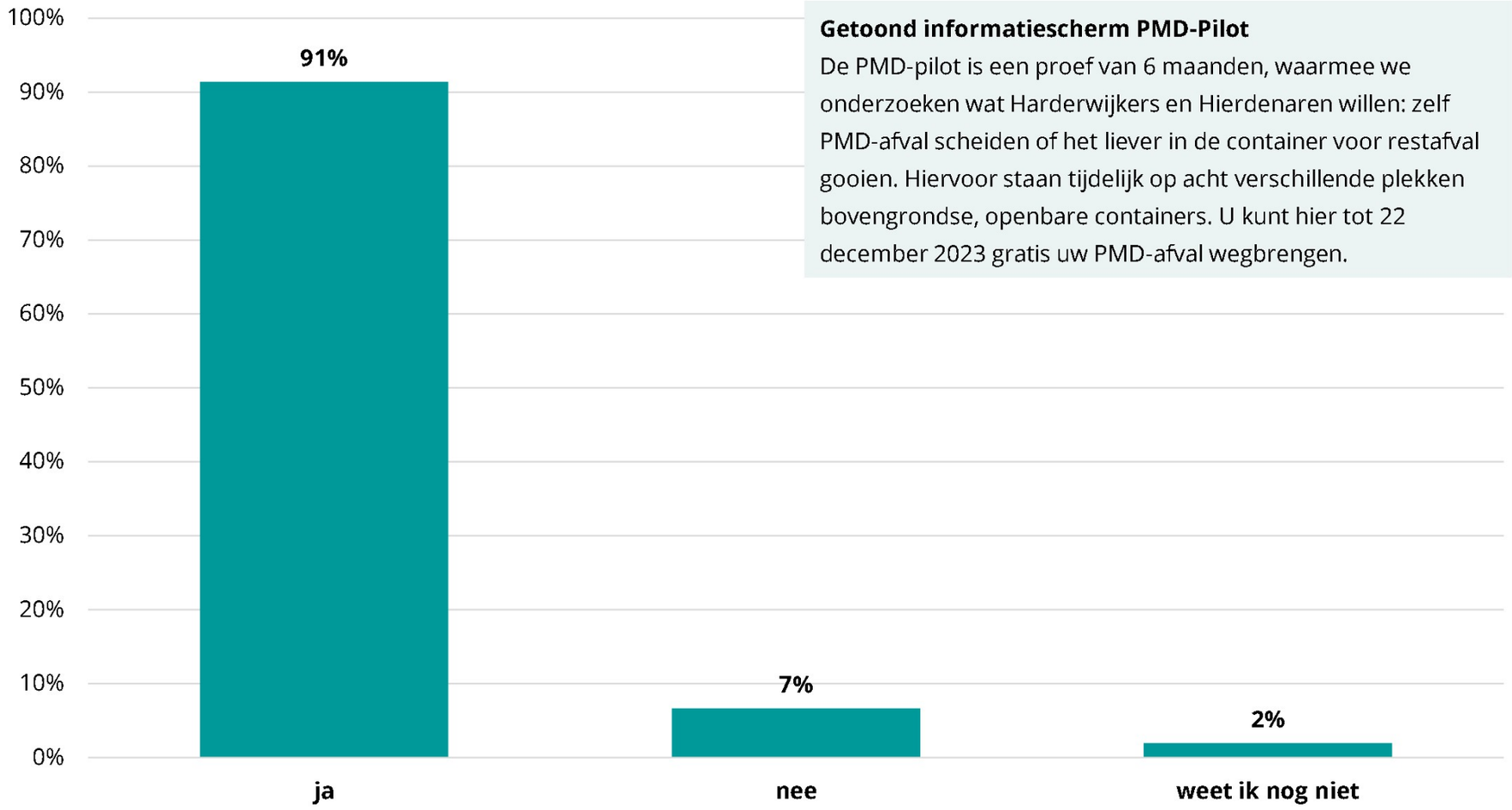


- De bekendheid met de PMD-pilot is hoger onder respondenten die de vragenlijst online hebben ingevuld (99%) dan onder diegene die via face-to-face onderzoek de vraag hebben beantwoord (94%).

2.3 Gebruik PMD-containers | totaal

Bent u van plan om de openbare PMD-containers tijdens de pilot te gebruiken voor het inleveren van PMD-afval?

basis: alle respondenten | n = 5.145



Getoond informatiescherm PMD-Pilot

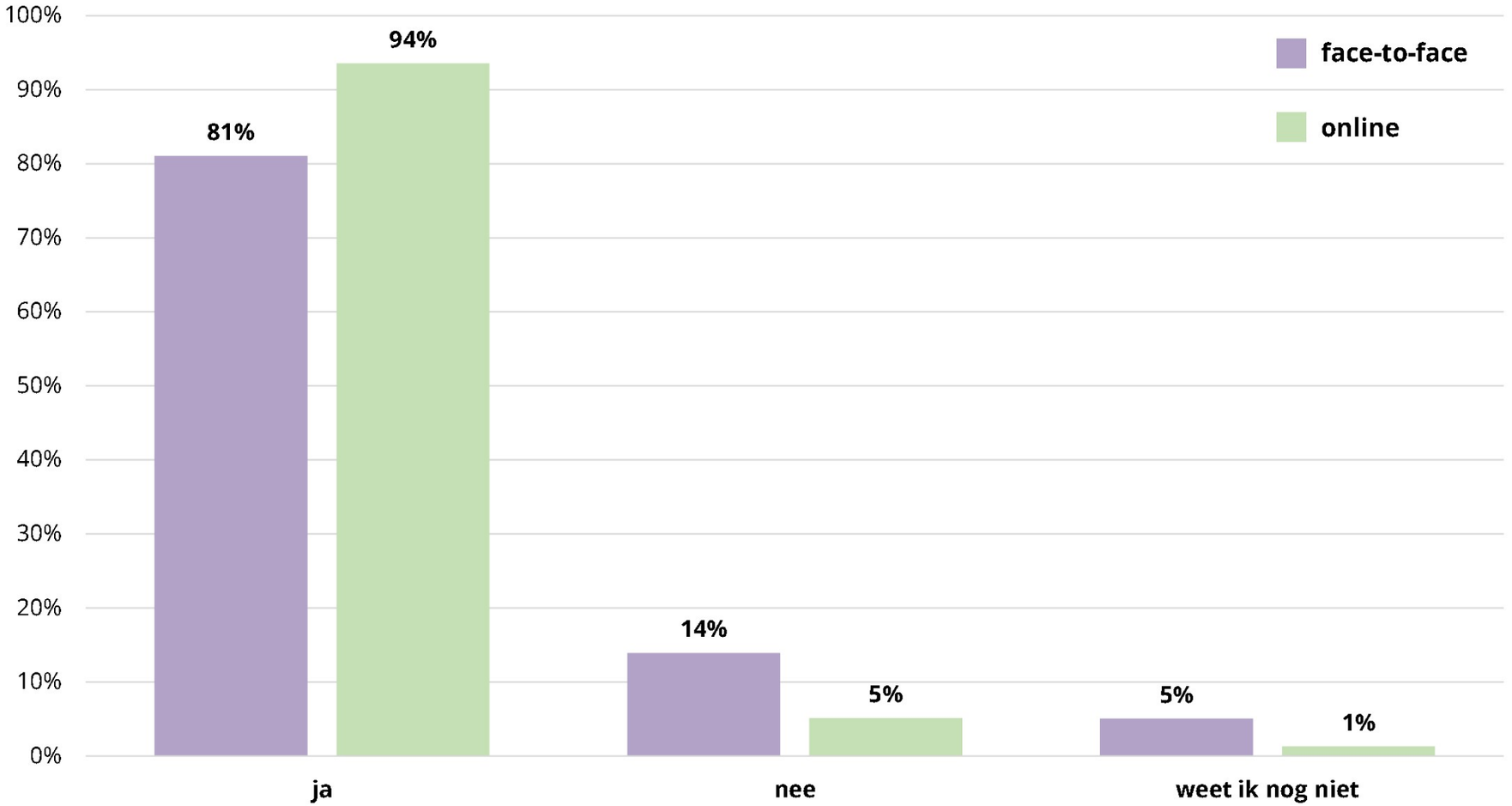
De PMD-pilot is een proef van 6 maanden, waarmee we onderzoeken wat Harderwijkers en Hierdenaren willen: zelf PMD-afval scheiden of het liever in de container voor restafval gooien. Hiervoor staan tijdelijk op acht verschillende plekken bovengrondse, openbare containers. U kunt hier tot 22 december 2023 gratis uw PMD-afval wegbrengen.

- Ruim 9 op de 10 respondenten is van plan de openbare PMD-containers tijdens de pilot te gebruiken.
- Inwoners in de leeftijd van 65 jaar en ouder tonen de grootste bereidheid om de containers te gebruiken, met een percentage van 93%. Daarentegen is de bereidheid het laagst onder jongere inwoners, de groep van 18 tot 34 jaar, waar 85% aangeeft gebruik te willen maken van de containers.
- Als we naar postcodegebieden kijken, dan zijn bewoners van postcodegebied 3843 (Tweelingstad en Buitengebied Harderwijk) het meest voornemens om de PMD-containers te gebruiken, met 94% die aangeeft dit te zullen doen. Bewoners van postcodegebied 3847 (Buitengebied Harderwijk) laten het minste voornemen zien, met 85% die van plan is om van de containers gebruik te maken.

2.3 Gebruik PMD-containers | vergelijking methode dataverzameling

Bent u van plan om de openbare PMD-containers tijdens de pilot te gebruiken voor het inleveren van PMD-afval?

basis: alle respondenten | face-to-face: n = 892 | online: n = 4.253

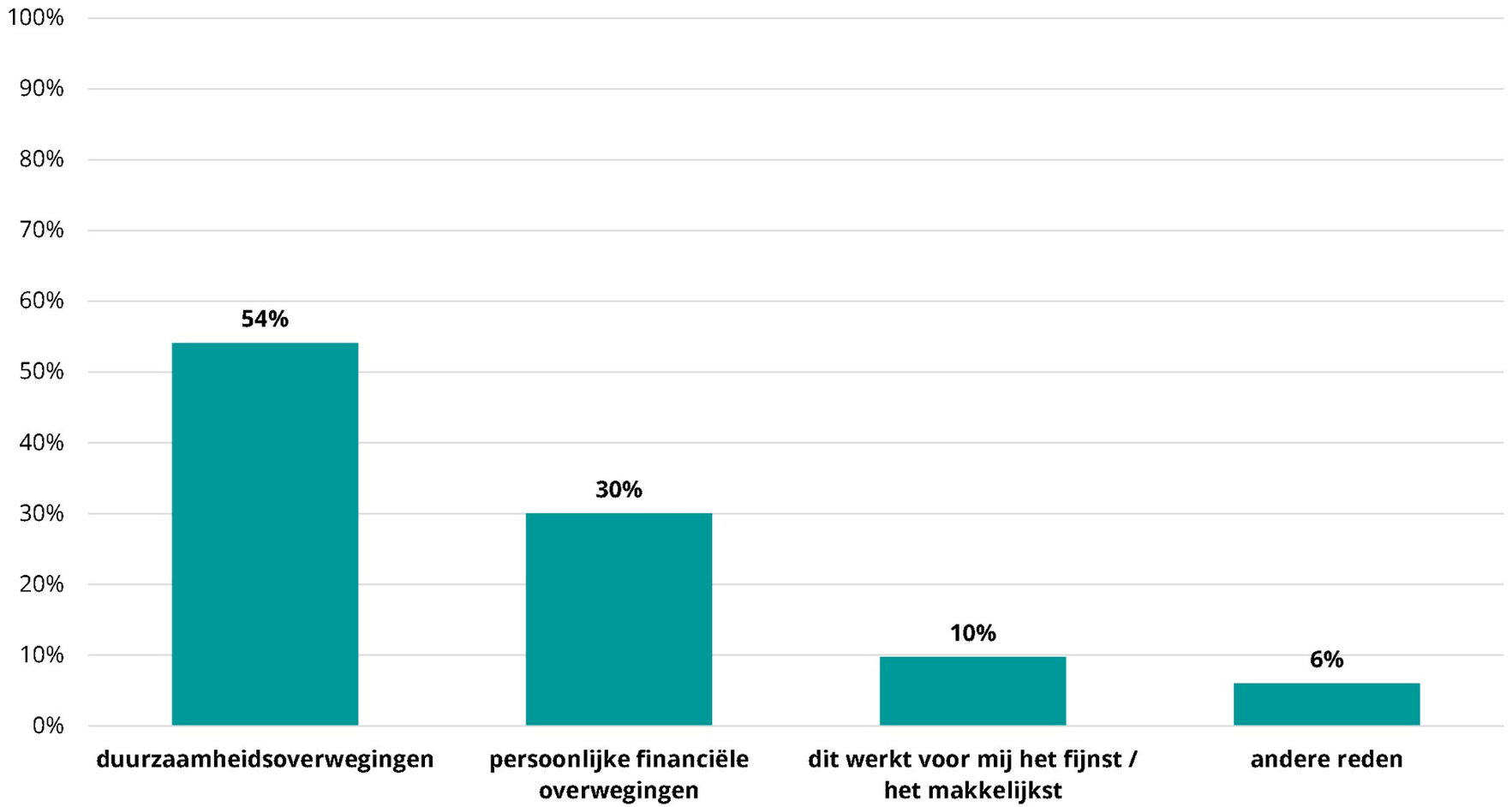


- Van de online respondenten is 94% van plan de PMD-containers te gebruiken, vergeleken met 81% bij face-to-face dataverzameling.

2.4 Reden PMD-afval inleveren | totaal

Wat is voor u de belangrijkste reden om het PMD-afval in te leveren?

basis: respondenten die aangeven van plan te zijn de PMD-containers te gebruiken | n = 4.703

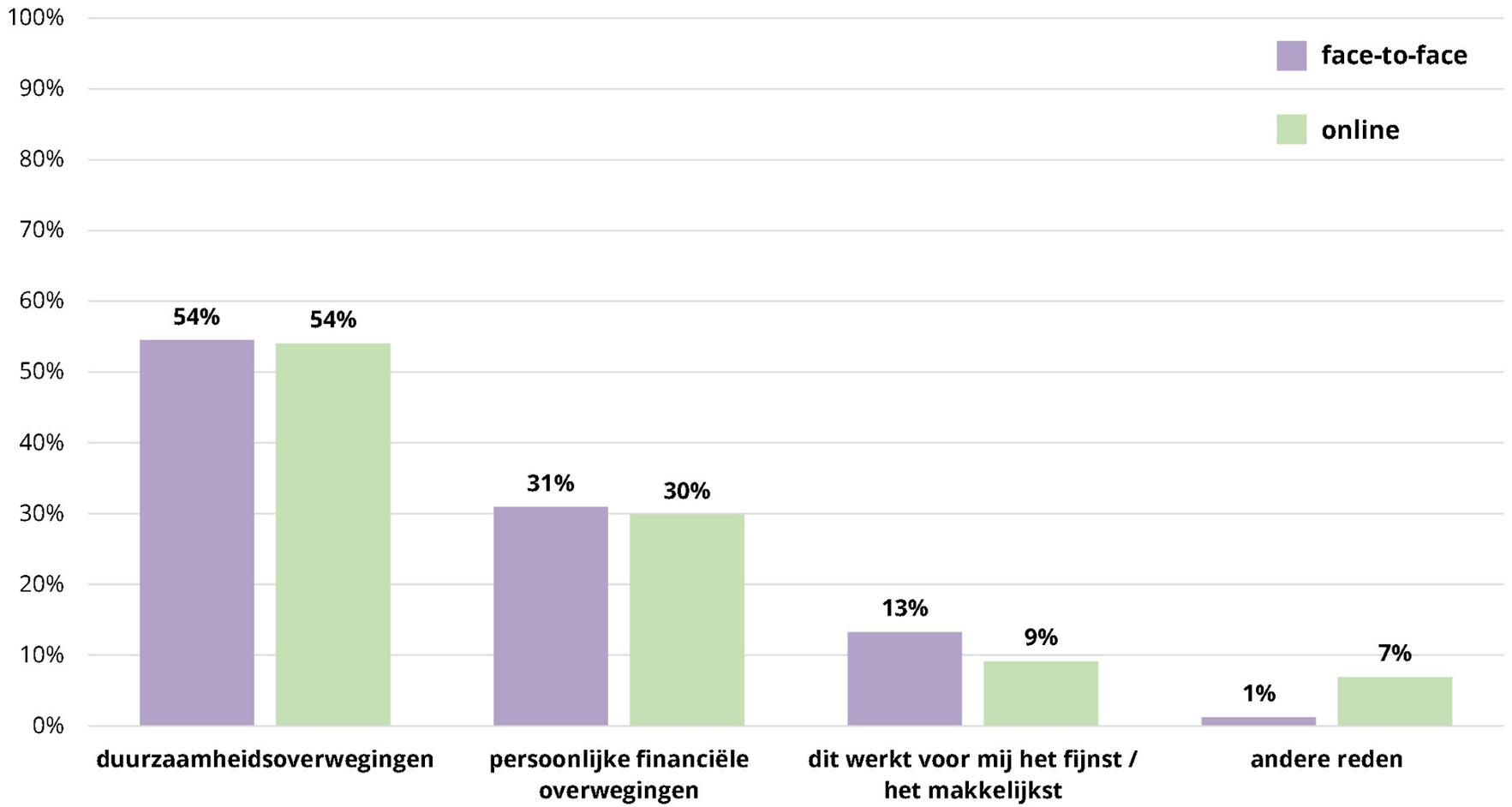


- Voor iets meer dan de helft van de respondenten (54%) zijn duurzaamheidsoverwegingen de belangrijkste reden om PMD-afval in te leveren. Dit percentage is het hoogst onder respondenten woonachtig in postcodegebied 3847 (Buitengebied Harderwijk), namelijk 81%.
- Voor een derde van de respondenten (30%) zijn persoonlijke financiële overwegingen de belangrijkste overweging. Bij respondenten in de leeftijd van 18 t/m 34 jaar is dit percentage hoger, namelijk 45%.

2.4 Reden PMD-afval inleveren | vergelijking methode dataverzameling

Wat is voor u de belangrijkste reden om het PMD-afval in te leveren?

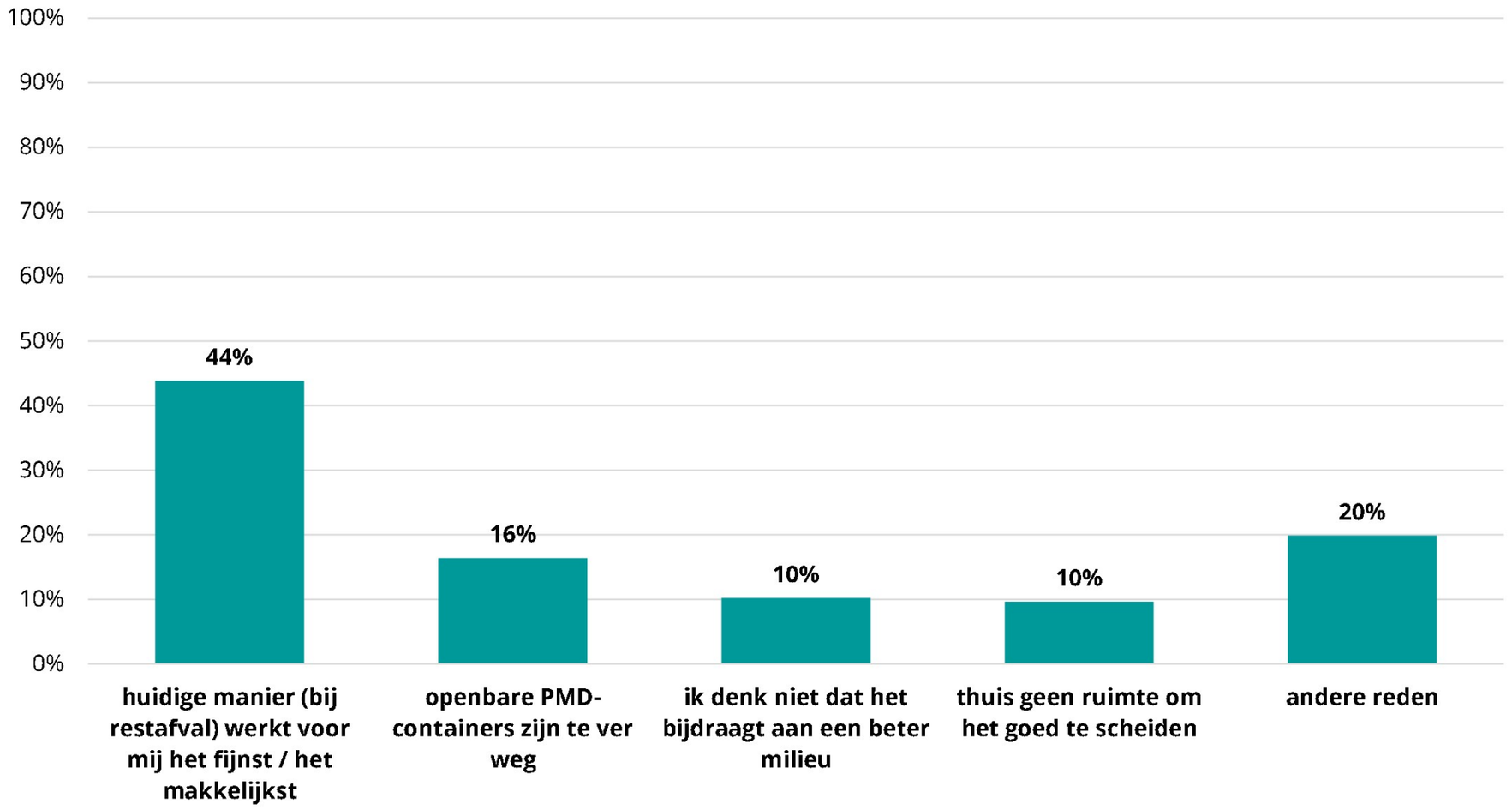
basis: respondenten die aangeven van plan te zijn de PMD-containers te gebruiken | face-to-face: n = 723 | online: n = 3.980



2.5 Reden PMD-afval niet inleveren | totaal

Wat is voor u de belangrijkste reden om het PMD-afval niet in te leveren gedurende de pilot?

basis: respondenten die aangeven niet van plan te zijn de PMD-containers te gebruiken | n = 342

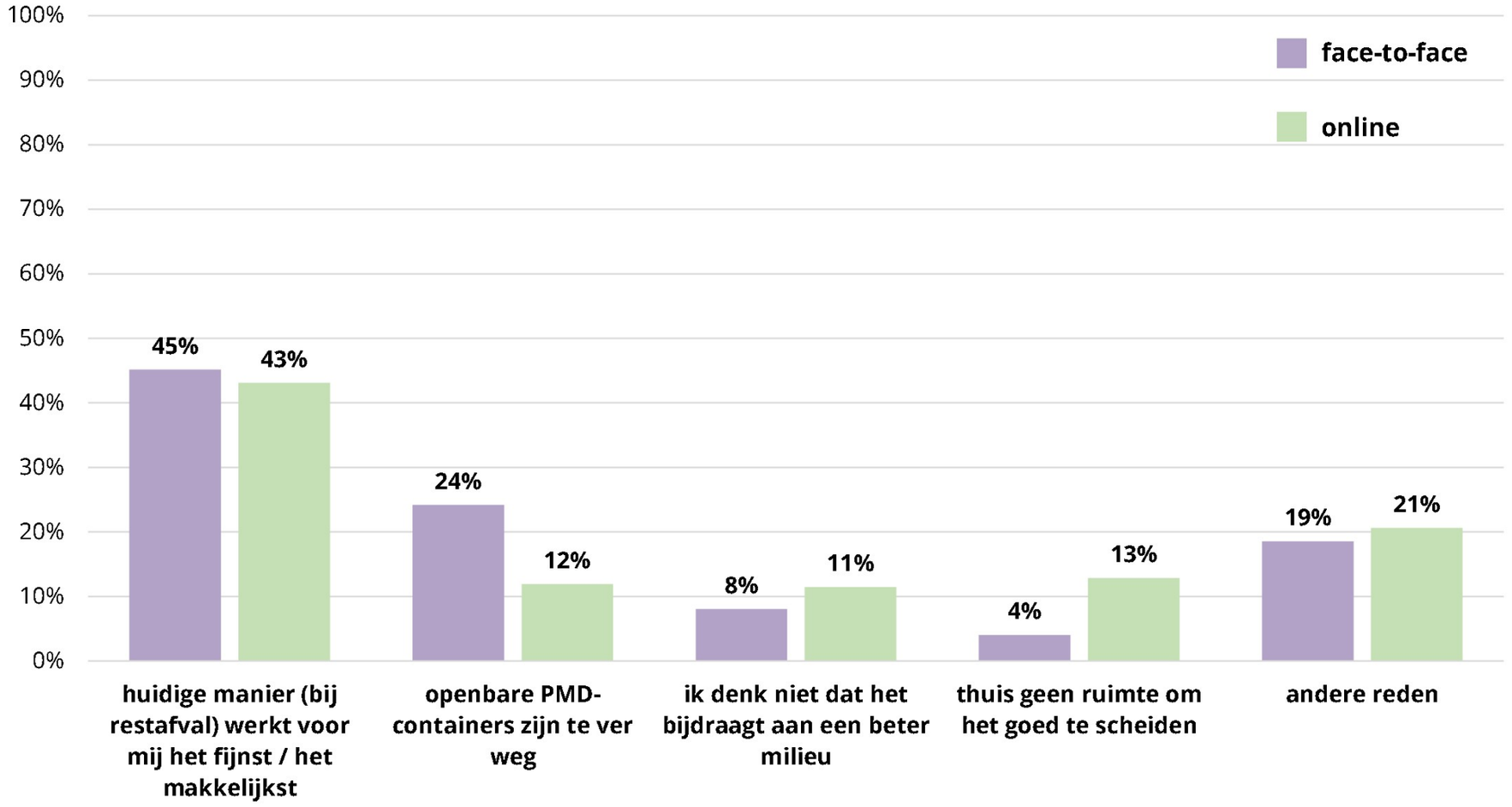


- Respondenten die aangeven niet van plan zijn de PMD-containers te gebruiken, is gevraagd wat hiervoor de belangrijkste reden is. 44% van de respondenten geeft aan dat de huidige manier het fijnst of makkelijkst werkt.
- Voor inwoners woonachtig in postcodegebied 3842 (Stadsdennen en De Sypel) is de locatie van de PMD-containers vaak een reden. 40% van deze respondenten geeft aan dat de containers te ver weg zijn.
- 1 op de vijf respondenten (20%) in de leeftijd van 18 t/m 34 jaar geeft aan dat ze thuis geen ruimte hebben om goed te scheiden.

2.5 Reden PMD-afval niet inleveren | vergelijking methode dataverzameling

Wat is voor u de belangrijkste reden om het PMD-afval niet in te leveren gedurende de pilot?

basis: respondenten die aangeven niet van plan te zijn de PMD-containers te gebruiken | face-to-face: n = 124 | online: n = 218

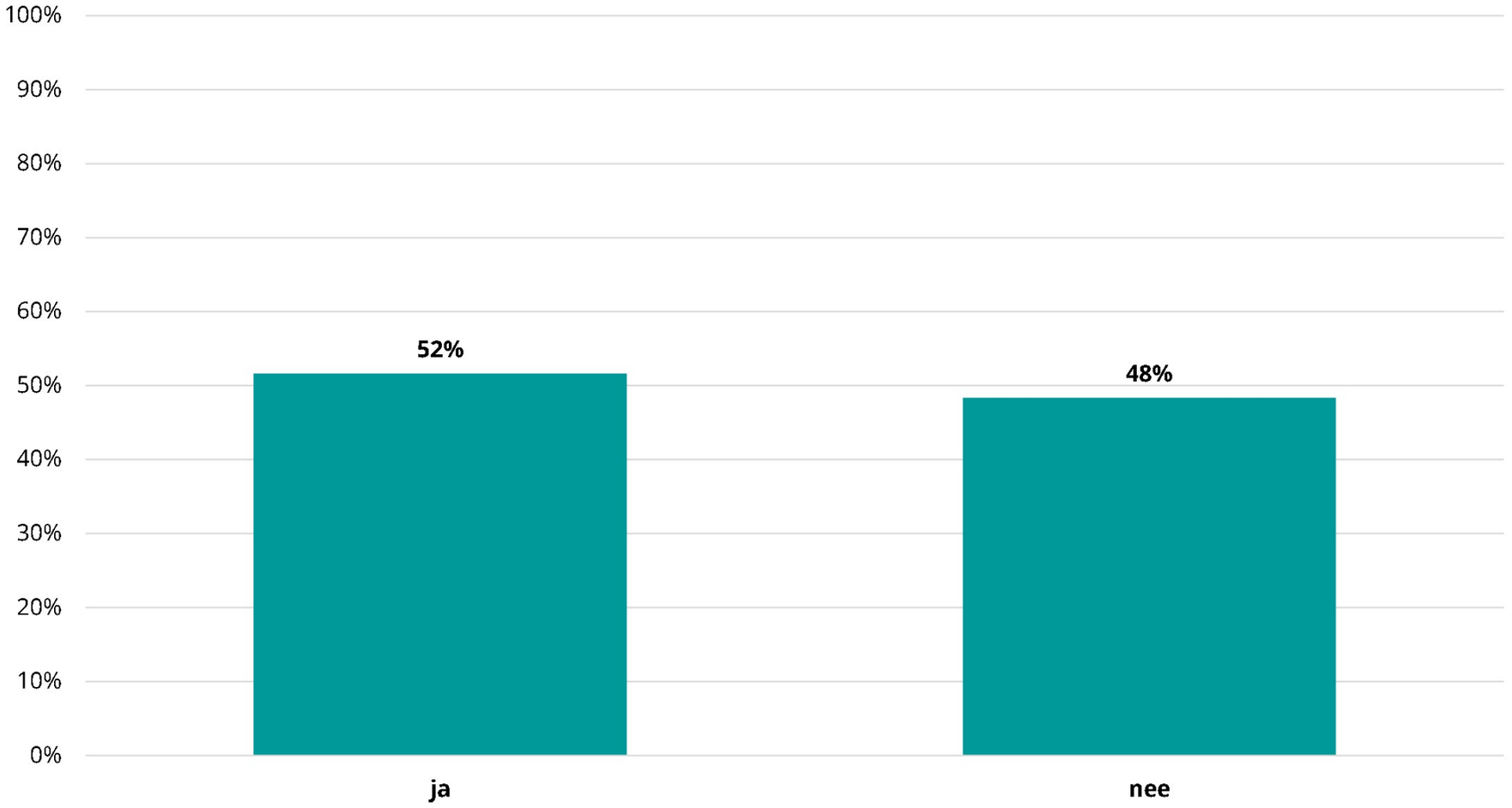


- Gekeken naar de methode van dataverzameling, is er geen verschil in de meest genoemde reden. Namelijk dat de huidige manier van inzamelen het fijnst of makkelijkst werkt.
- Respondenten die de vraag middels face-to-face onderzoek hebben beantwoord, geven wel vaker aan dat de PMD-containers te ver weg zijn (24%).

2.6 PMD scheiden voorafgaand pilot | totaal

Scheidde u zelf al PMD voor de start van de pilot (op 1 juli)?

basis: alle respondenten | n = 5.145

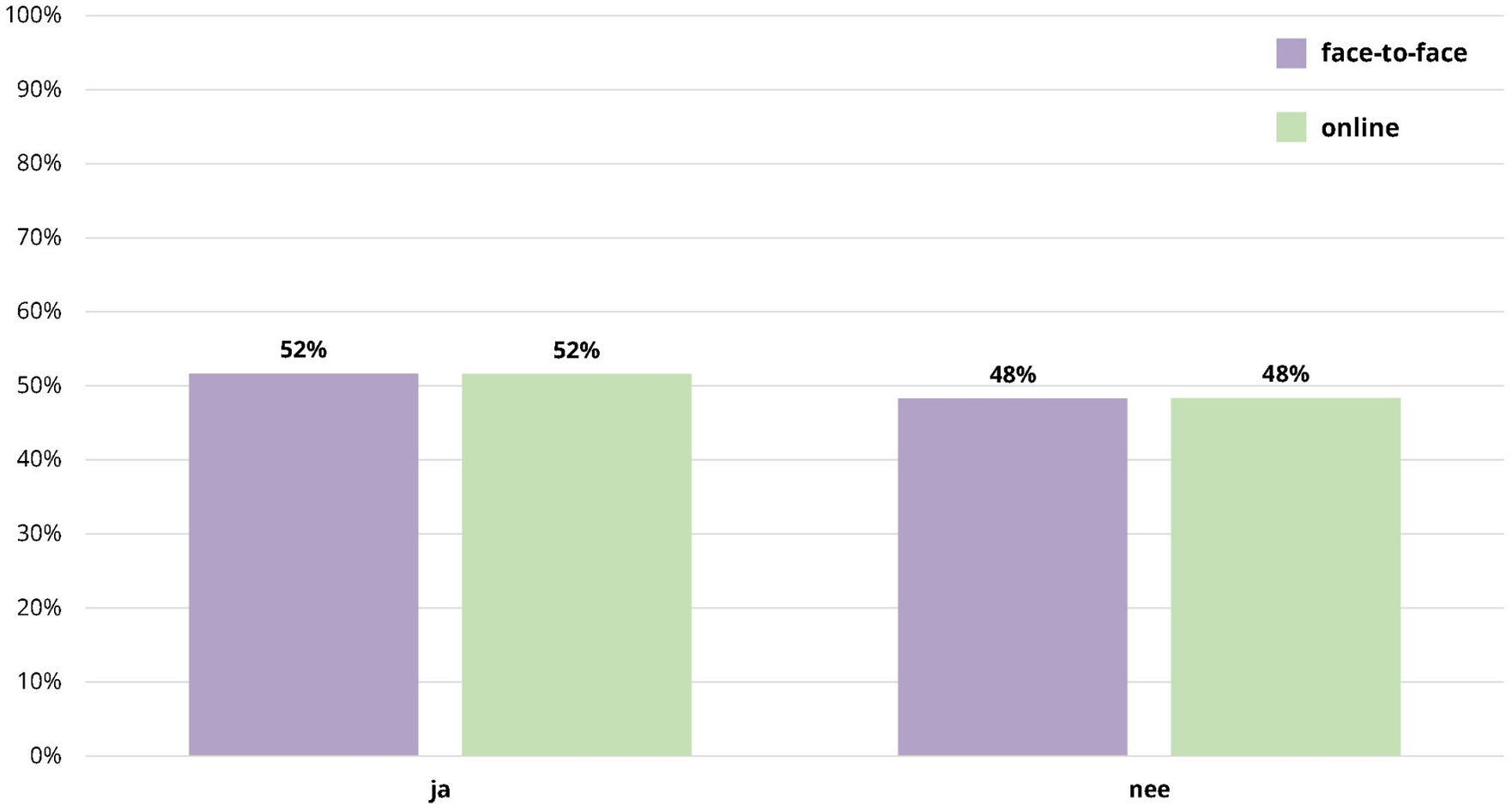


- Iets meer dan de helft van de respondenten (52%) geeft aan voorafgaand aan de pilot al PMD-afval te scheiden. Dit percentage is het hoogst onder respondenten in de leeftijd van 65 jaar en ouder, namelijk 57%.
- Het percentage respondenten dat voorafgaand aan de pilot het PMD-afval scheidde, is het laagst onder respondenten in de leeftijd van 18 t/m 34 jaar (42%) en onder inwoners woonachtig in postcodegebied 3847 (Buitengebied Harderwijk), namelijk 39%.

2.6 PMD scheiden voorafgaand pilot | vergelijking methode dataverzameling

Scheidde u zelf al PMD voor de start van de pilot (op 1 juli)?

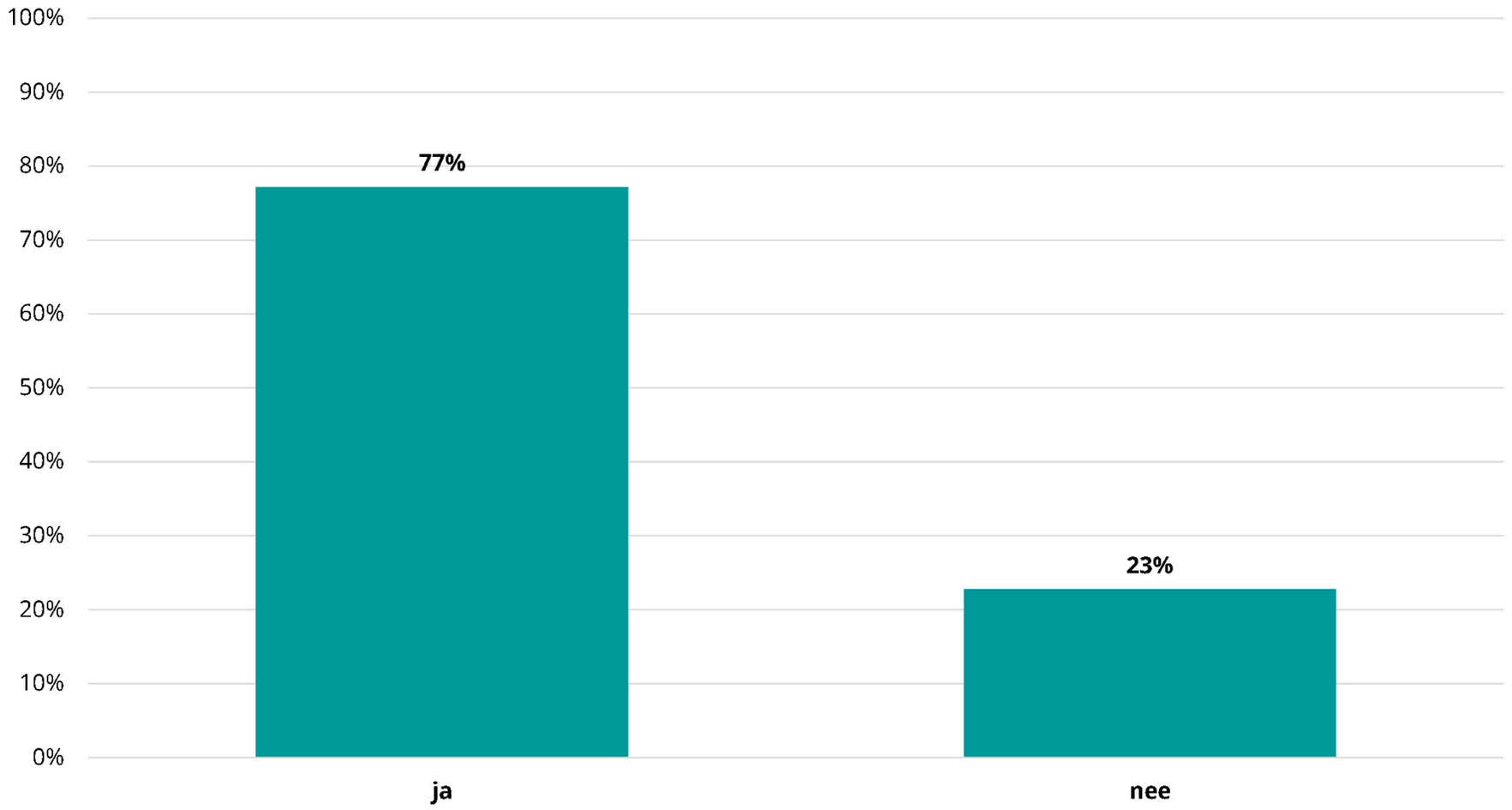
basis: alle respondenten | face-to-face: n = 892 | online: n = 4.253



2.7 Van plan PMD te (blijven) scheiden | totaal

Bent u van plan om na afloop van de PMD-pilot te (blijven) scheiden?

basis: alle respondenten | n = 5.145

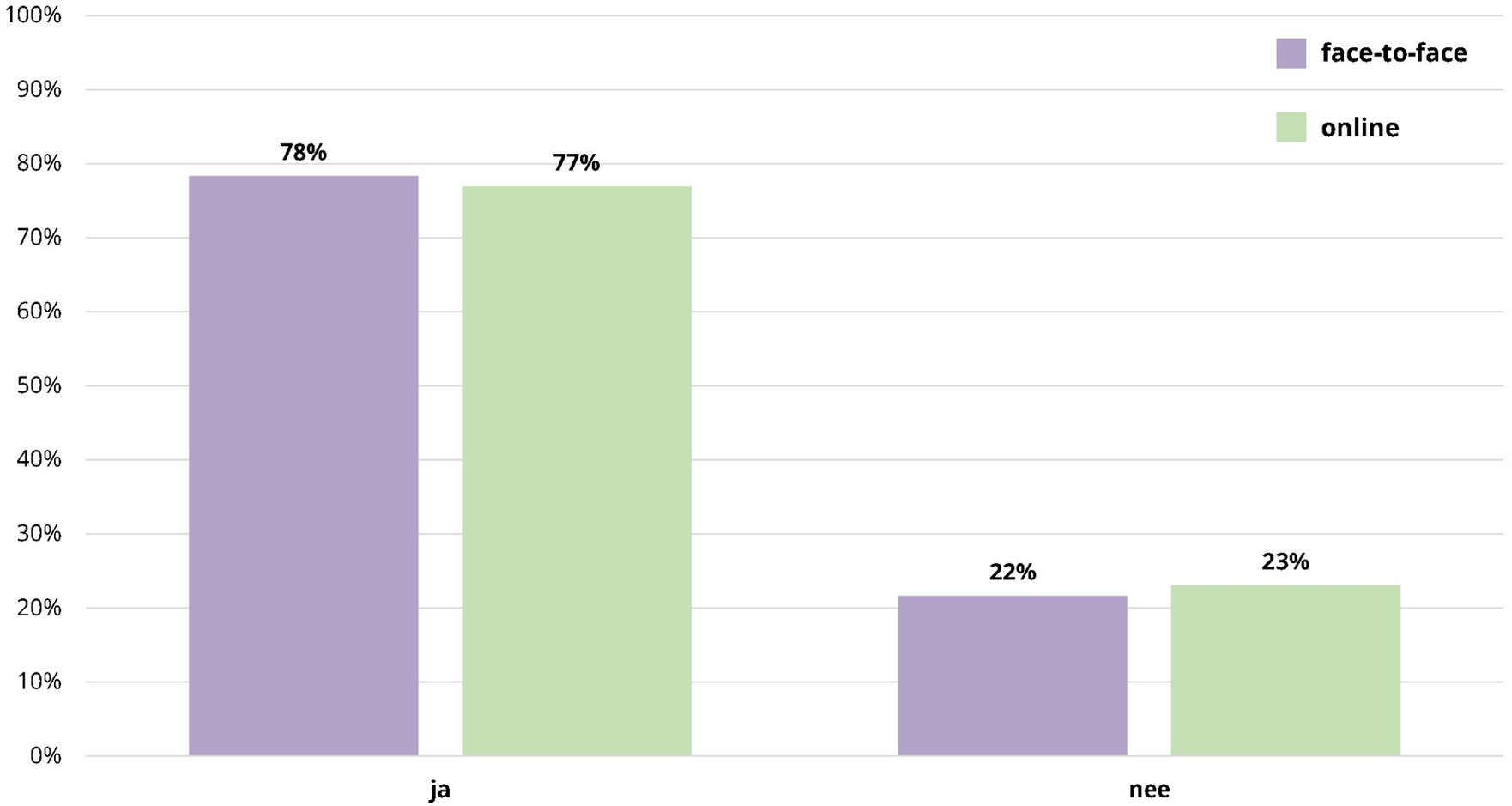


- Aan alle respondenten is gevraagd of ze na afloop van de pilot van plan zijn het PMD-afval te (blijven) scheiden. Ruim driekwart van de respondenten (77%) geeft aan dit te blijven doen. Dit percentage is het hoogst onder respondenten van 50 jaar en ouder (79%) en onder respondenten woonachtig in postcodegebied 3843 (Tweelingstad en Buitengebied Harderwijk), namelijk 84%.

2.7 Van plan PMD te (blijven) scheiden | vergelijking methode dataverzameling

Bent u van plan om na afloop van de PMD-pilot te (blijven) scheiden?

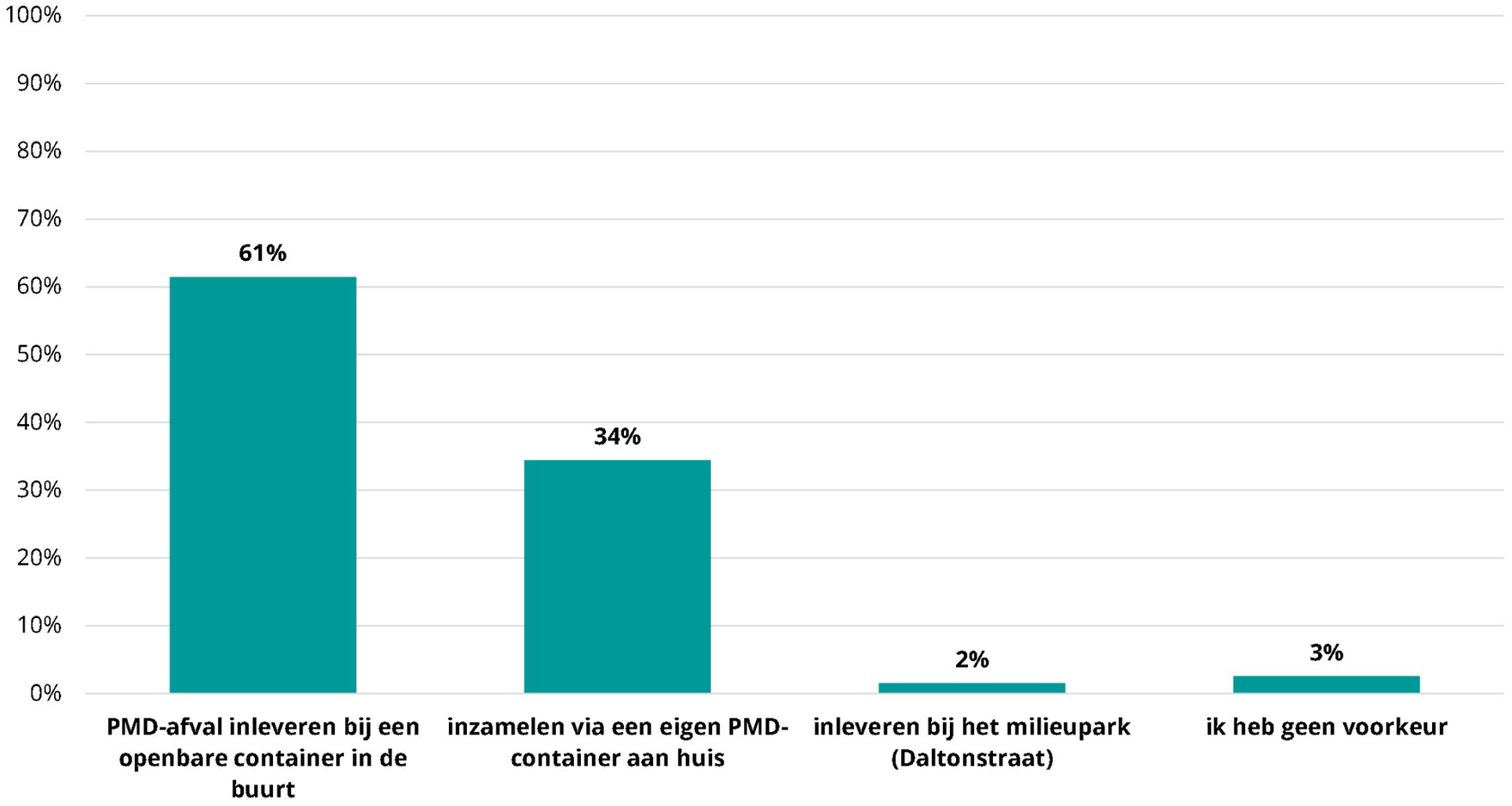
basis: alle respondenten | face-to-face: n = 892 | online: n = 4.253



2.8 Voorkeur inzameling | totaal

Welke manier van PMD-afval inzamelen heeft uw voorkeur?

basis: respondenten die aangeven na de pilot te (blijven) scheiden | n = 3.971

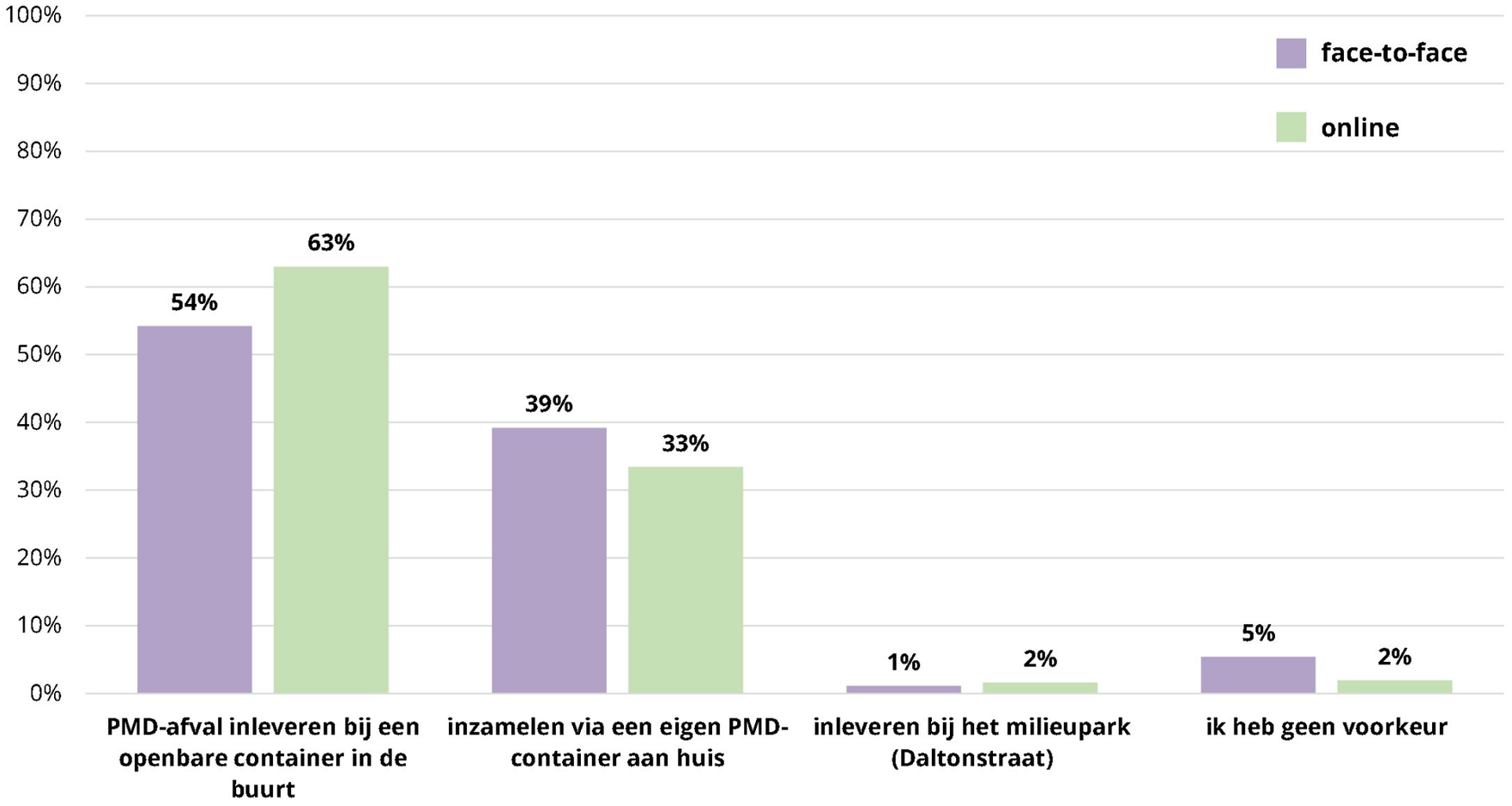


- Aan respondenten die hebben aangegeven na de pilot te (blijven) scheiden, is gevraagd welke wijze van inzamelen de voorkeur heeft. Voor 60% van de respondenten is dat, zoals gedurende de pilot, het inleveren via een openbare container in de buurt.
- Een derde van de respondenten (34%) zou graag een eigen PMD-container aan huis willen. Onder respondenten van 18 t/m 34 jaar en respondenten woonachtig in postcodegebied 3849 (Hierden) is dit percentage hoger (43% en 45%).

2.8 Voorkeur inzameling | vergelijking methode dataverzameling

Welke manier van PMD-afval inzamelen heeft uw voorkeur?

basis: respondenten die aangeven na de pilot te (blijven) scheiden | face-to-face: n = 699 | online: n = 3.272

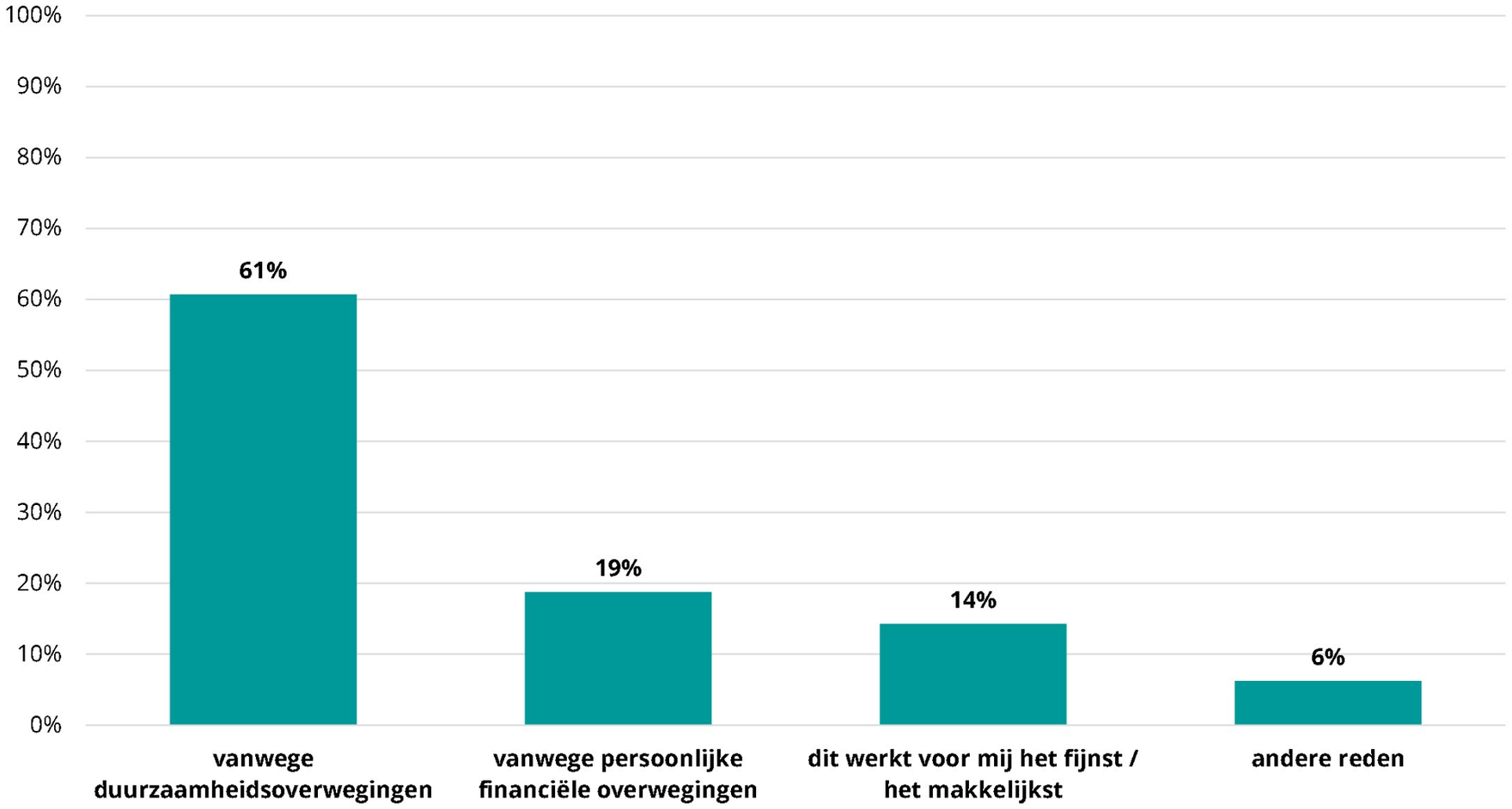


2.9 Reden PMD scheiden na pilot | totaal

Wat is voor u de belangrijkste reden om PMD-afval te scheiden na de pilot?

basis: respondenten die aangeven niet van plan te zijn de containers te gebruiken tijdens de pilot of dit niet zeker te weten, maar wel van plan zijn na de pilot te gaan scheiden

n = 112



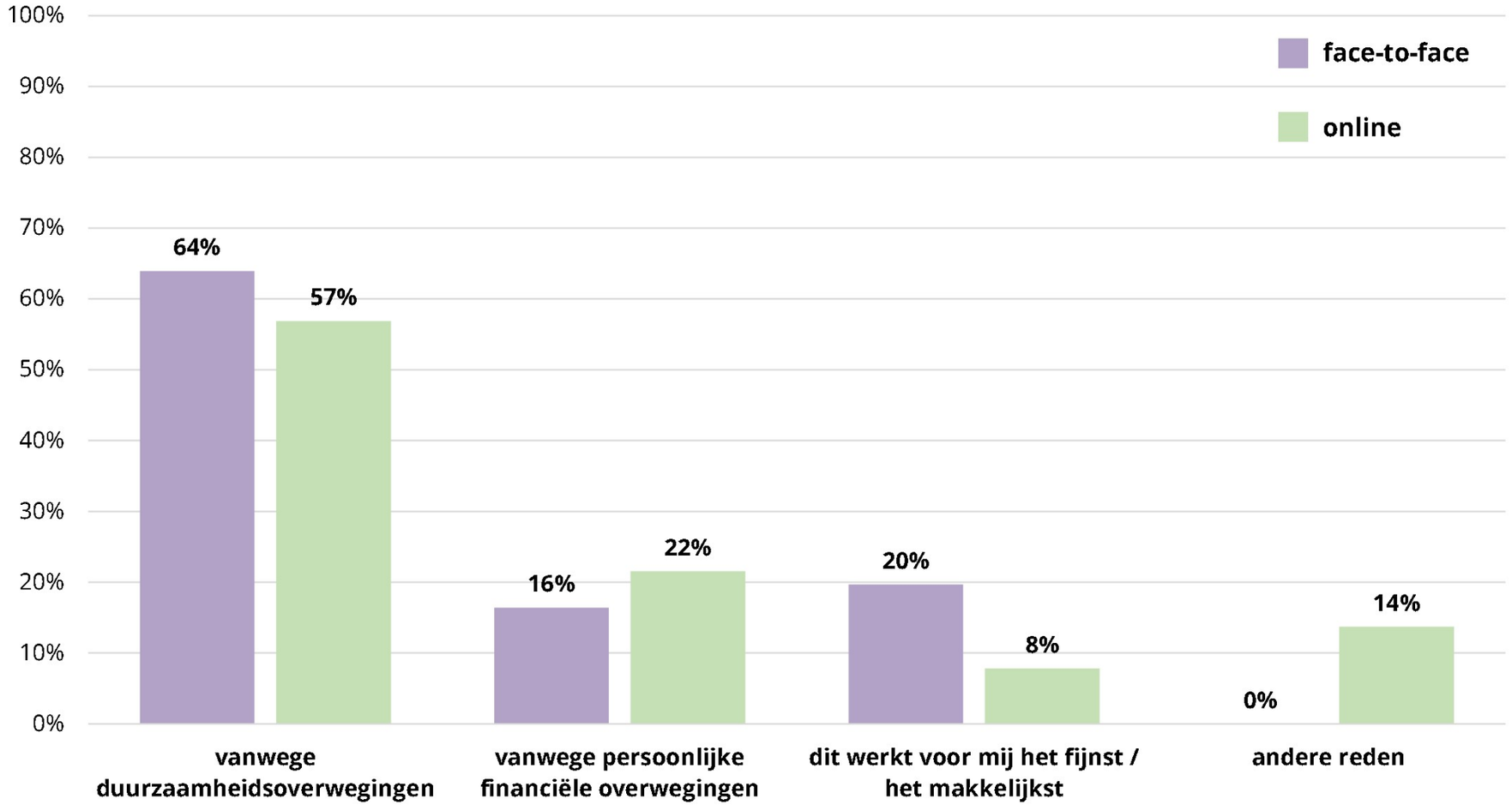
- Respondenten die aangaven niet (of niet zeker te weten) de containers te gebruiken tijdens de pilot, maar dit wel van plan zijn ná de pilot, geven aan dat zij met name wegens duurzaamheidsoverwegingen van plan zijn alsnog het afval te scheiden (61%).

2.9 Reden PMD scheiden na pilot | vergelijking methode dataverzameling

Wat is voor u de belangrijkste reden om PMD-afval te scheiden na de pilot?

basis: respondenten die aangeven niet van plan te zijn de containers te gebruiken tijdens de pilot of dit niet zeker te weten, maar wel van plan zijn na de pilot te gaan scheiden

face-to-face: n = 61 | online: n = 51

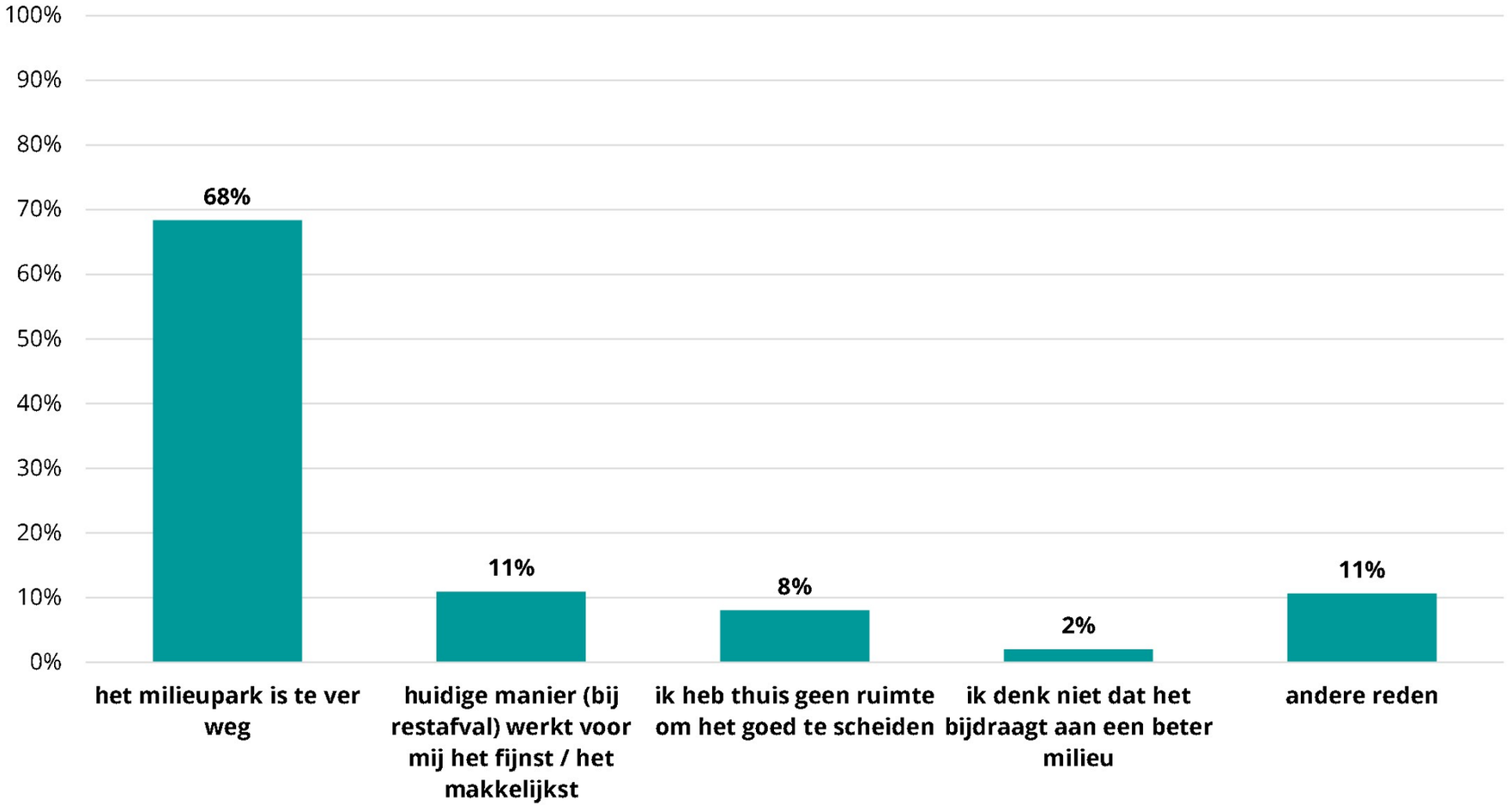


2.10 Reden PMD niet scheiden na pilot | totaal

Wat is voor u de belangrijkste reden om PMD-afval niet te (blijven) scheiden na de pilot?

basis: respondenten die aangeven van plan te zijn de containers te gebruiken tijdens de pilot of dit nog niet zeker te weten, maar niet van plan zijn na de pilot te blijven scheiden

n = 844



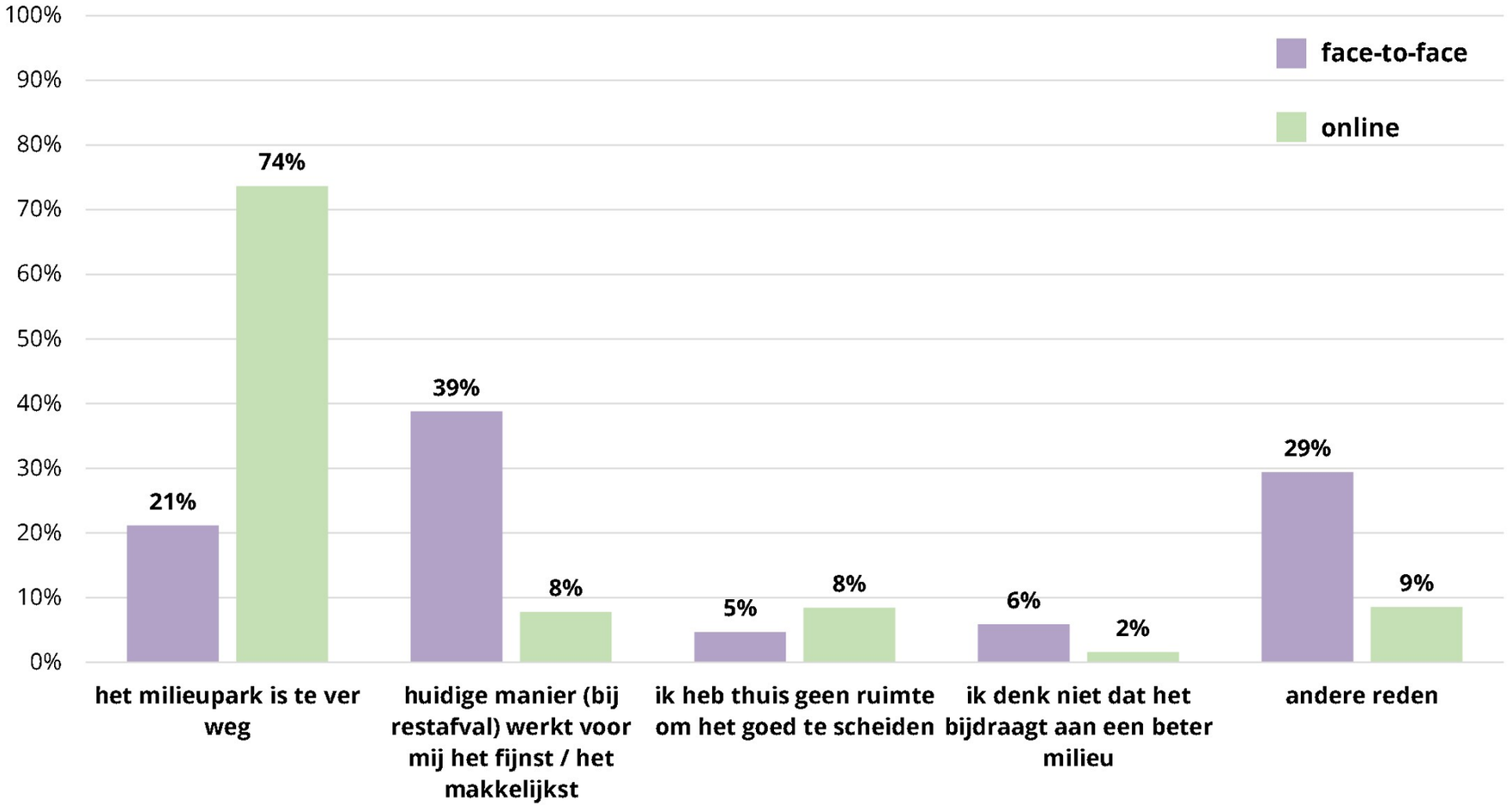
- Aan respondenten wel van plan waren de containers te gebruiken (of dit niet zeker wisten), maar niet om het afval te blijven scheiden, is gevraagd wat hiervoor de belangrijkste reden is. De meest genoemde reden hiervoor is dat het milieupark te ver weg is (68%).
- Gekeken naar wat deze groep aangaf als belangrijkste reden om het afval tijdens de pilot wel te scheiden, was met name om duurzaamheids-overwegingen (46%) en financiële overwegingen (39%). Dus terwijl milieubewustzijn en financiële overwegingen hen heeft gemotiveerd om te starten met het scheiden, lijken logistieke en praktische drempels (afstand tot milieupark) toch zwaarder te wegen.

2.10 Reden PMD niet scheiden na pilot | vergelijking methode dataverzameling

Wat is voor u de belangrijkste reden om PMD-afval niet te (blijven) scheiden na de pilot?

basis: respondenten die aangeven van plan te zijn de containers te gebruiken tijdens de pilot of dit nog niet zeker te weten, maar niet van plan zijn na de pilot te blijven scheiden

face-to-face: n = 85 | online: n = 759



- Respondenten die de vraag via face-to-face onderzoek hebben beantwoord, geven met name aan dat de huidige manier van afvalinzameling het fijnst / makkelijkst werkt (39%).

2.11 Voorkeur PMD inzameling | totaal

Als het voor de afvalkosten per huishouden niet uitmaakt of PMD apart of via het restafval ingezameld wordt, wat heeft dan uw voorkeur?

basis: alle respondenten | n = 5.145

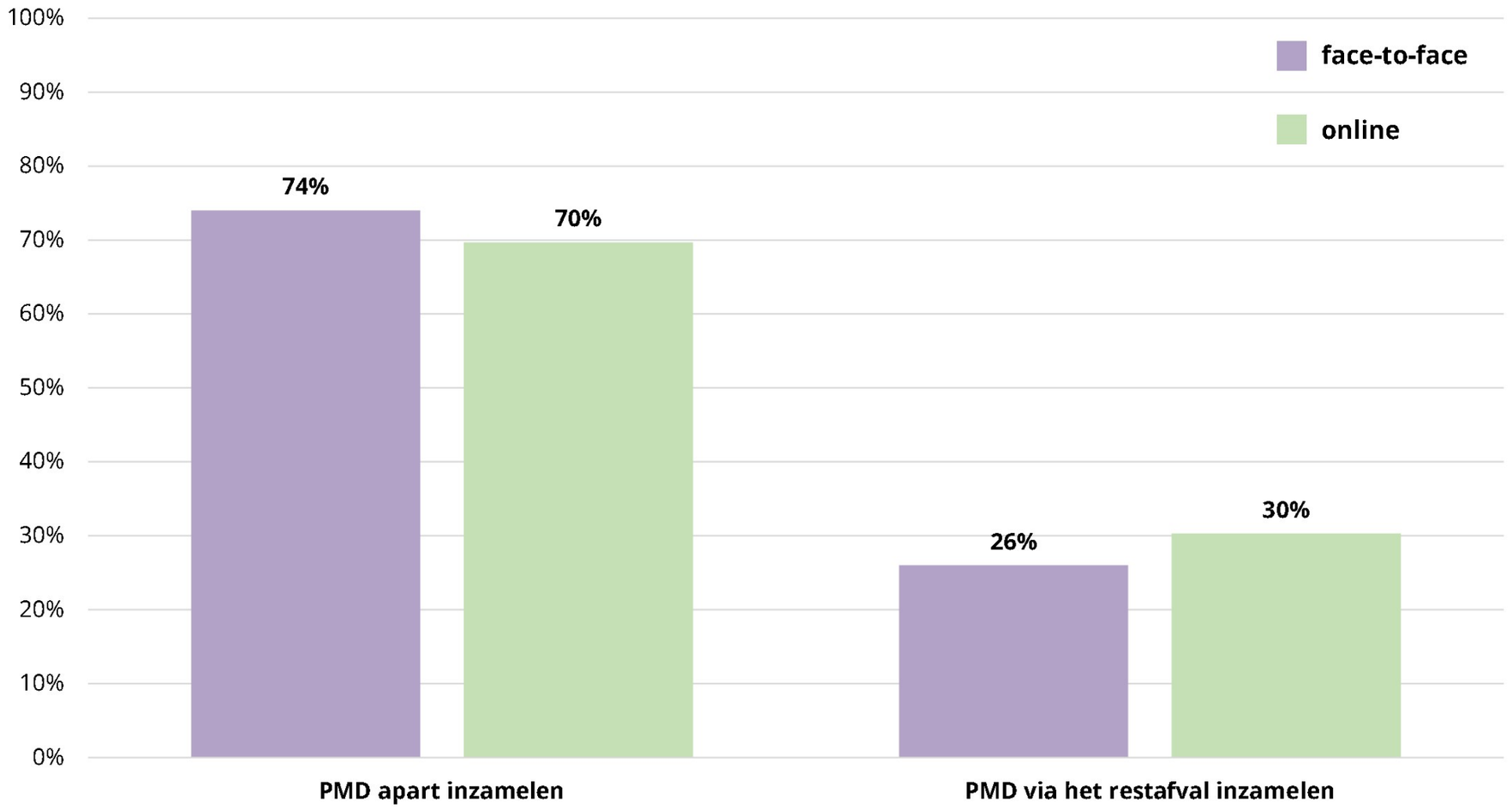


- 7 op de 10 respondenten geeft aan dat, ook als het voor de afvalkosten per huishouden niet uitmaakt, ze voorkeur hebben voor het apart inzamelen van PMD-afval.
- Er zijn geen grote verschillen tussen leeftijdsgroepen of postcodegebieden.
- Respondenten die op de eerste vraag van het onderzoek 'Bent u op de hoogte van wat er wel/niet in de PMD-container mag' hebben geantwoord met 'nee, helemaal niet' (1%, 60 respondenten) geven significant vaker aan het afval via het restafval te willen inleveren (62%).

2.11 Voorkeur PMD inzameling | vergelijking methode dataverzameling

Als het voor de afvalkosten per huishouden niet uitmaakt of PMD apart of via het restafval ingezameld wordt, wat heeft dan uw voorkeur?

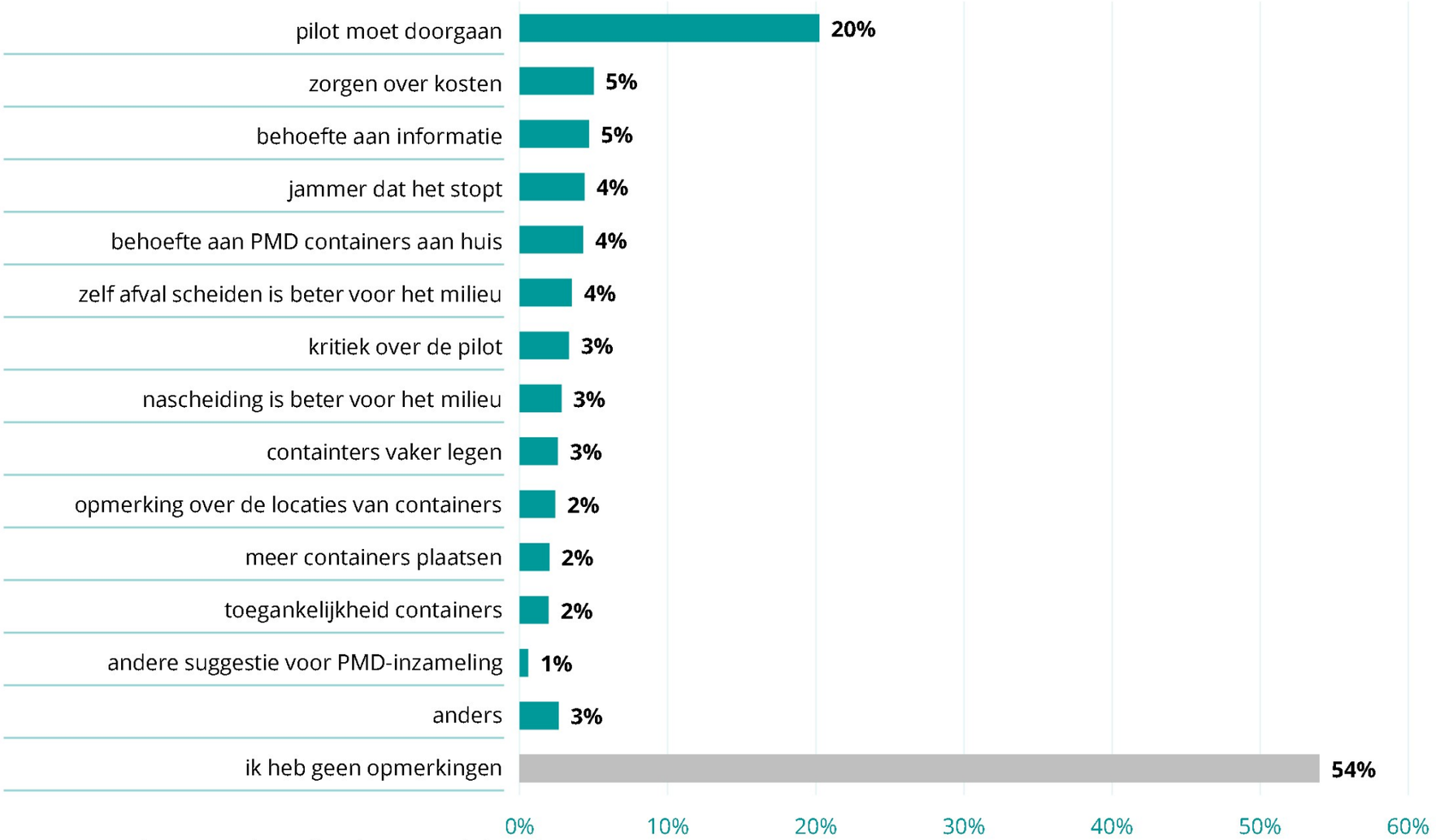
basis: alle respondenten | face-to-face: n = 892 | online: n = 4.253



2.12 Afsluitende opmerkingen

Heeft u nog andere opmerkingen met betrekking tot de PMD-pilot in de gemeente Harderwijk?

basis: alle respondenten | n = 5.145 | open vraag, gecategoriseerde antwoorden



- Bijna de helft van alle respondenten (46%) heeft één of meerdere opmerkingen gegeven met betrekking tot de PMD-pilot.
- 20% van alle respondenten geeft spontaan aan dat ze willen dat de pilot wordt voortgezet. Daarnaast is meerdere malen (4%) de opmerking 'jammer dat het stopt' gemaakt.
- Andere opmerkingen die meerdere keren werden genoemd gaan met name over de behoefte aan informatie en er worden zorgen geuit over welke kosten een eventuele verandering in afvalinzameling met zich mee gaat brengen.
- Opmerkingen die onder 'kritiek over de pilot' vallen gingen met name over dat er weinig controle was (men gooit er restafval in), dat het omslachtig is en dat de pilot weggegooid geld is.

5.

Achtergrondkenmerken

Achtergrondkenmerken | totaal

Leeftijd	n	%
18 t/m 34 jaar	526	10%
35 t/m 49 jaar	1.470	29%
50 t/m 64 jaar	1.670	32%
65 jaar en ouder	1.460	28%
geen antwoord	19	<1%
totaal	**5.145**	**100%**

Postcode	n steekproef	% steekproef	percentage in gemeente*
3841 (Binnenstad, Zeebuurt, Friesegracht)	514	10%	13%
3842 (Stadsdennen, De Sypel)	592	12%	14%
3843 (Tweelingstad, Buitengebied Harderwijk)	514	10%	14%
3844 (Stationsomgeving, Stadsweiden, Slingerbos)	1.128	22%	18%
3845 (Drielanden, Tweelingstad)	1.225	24%	21%
3846 (Industrieterrein Lorentz)	169	3%	3%
3847 (Buitengebied Harderwijk)	46	1%	2%
3848 (Frankrijk / Walstein)	519	10%	8%
3849 (Hierden)	383	7%	7%
overige postcodes	46	1%	-
geen antwoord	9	<1%	-
Totaal	**5.145**	**100%**	**100%**

** bron: CBS juni 2023*

Achtergrondkenmerken | face-to-face dataverzameling

Leeftijd	n	%
18 t/m 34 jaar	91	10%
35 t/m 49 jaar	209	23%
50 t/m 64 jaar	278	31%
65 jaar en ouder	310	35%
geen antwoord	4	<1%
totaal	**892**	**100%**

Postcode	n	%
3841 (Binnenstad, Zeebuurt, Friesegracht)	80	9%
3842 (Stadsdennen, De Sypel)	132	15%
3843 (Tweelingstad, Buitengebied Harderwijk)	84	9%
3844 (Stationsomgeving, Stadsweiden, Slingerbos)	190	21%
3845 (Drielanden, Tweelingstad)	117	13%
3846 (Industrieterrein Lorentz)	49	5%
3847 (Buitengebied Harderwijk)	4	<1%
3848 (Frankrijk / Walstein)	120	13%
3849 (Hierden)	105	12%
overige postcodes	7	1%
geen antwoord	4	<1%
Totaal	**892**	**100%**

Achtergrondkenmerken | online dataverzameling

Leeftijd	n	%
18 t/m 34 jaar	435	10%
35 t/m 49 jaar	1.261	30%
50 t/m 64 jaar	1.392	33%
65 jaar en ouder	1.150	27%
geen antwoord	15	<1%
totaal	**4.253**	**100%**

Postcode	n	%
3841 (Binnenstad, Zeebuurt, Friesegracht)	434	10%
3842 (Stadsdennen, De Sypel)	460	11%
3843 (Tweelingstad, Buitengebied Harderwijk)	430	10%
3844 (Stationsomgeving, Stadsweiden, Slingerbos)	938	22%
3845 (Drielanden, Tweelingstad)	1.108	26%
3846 (Industrieterrein Lorentz)	120	3%
3847 (Buitengebied Harderwijk)	42	1%
3848 (Frankrijk / Walstein)	399	9%
3849 (Hierden)	278	7%
overige postcodes	39	1%
geen antwoord	5	<1%
Totaal	**4.253**	**100%**

Right Marktonderzoek Als u het écht wilt weten...



RIGHT MARKTONDERZOEK

Right Marktonderzoek en Advies B.V.
Emmawijk 55
8011CN Zwolle
T: 038-4212185
E: info@rightmarktonderzoek.nl

www.rightmarktonderzoek.nl